Magiczny Kraków

Trwa festiwal „Bomba Megabitowa”

2021-09-13

Stanisław Lem to pisarz, po którego książki sięgają czytelnicy w każdym wieku. Autor inspiruje i zmusza do myślenia nie tylko o tym, co było, ale też o tym co dopiero przed nami. „Bomba Megabitowa” połączy przeszłość z przyszłością, przez co stanie się bardzo ważnym punktem na literackiej mapie Polski. Na festiwalu prezentowane są dwie nowości wydawnicze, odbywa się także piąta edycja konferencji „Filozofia w twórczości Lema” oraz wydarzenia dla wszystkich grup wiekowych.

Kulminację obchodów trwającego Roku Lema wyznaczy wydarzenie, które odda intelektualny geniusz tego pisarza oraz ogromną rozpiętość jego zainteresowań. Festiwal „Bomba Megabitowa”, pomostowe wydarzenie łączące światy kultury, technologii i nauki, odbywa się w mieście, w którym pisarz spędził większość życia i w którym powstała większość jego książek. Zapraszamy w dniach od **10 do 14 września** do Centrum Kongresowego ICE Kraków.

„Bomba Megabitowa” to wydarzenie dla wszystkich – zarówno zagorzałych fanów twórczości Lema, jak i tych, którzy do tej pory nie mieli z nią styczności. Dla ludzi kultury i entuzjastów nowych technologii. Dla tych, którzy chętnie posłuchają rozmów z tłumaczami Lema i tych, którzy zastanawiają nad wpływem sztucznej inteligencji na nasze życie w przyszłości.

Przez pięć dni wspólnie z zaproszonymi gośćmi można przyglądać się żywej i niezwykle aktualnej spuściźnie Lema od wszystkich możliwych stron. Prezentowane są adaptacje muzyczne, teatralne, filmowe i komiksowe, wystawy, zaprezentowana zostanie biblioteka przyszłości, można również spotkać się z tłumaczami Lema z całego świata, porozmawiać o wpływie technologii na życie człowieka czy o perspektywach eksploatacji kosmosu, odbywają się również premiery książkowe i prezentacje najwyższych osiągnięć polskiej myśli technologicznej.

– Wydarzenia „Bomby Megabitowej” są pomyślane w kontekście tegorocznego jubileuszu, ale też trwających prac nad Centrum Literatury i Języka „Planeta Lem”, które powstanie w najbliższych latach na krakowskim Zabłociu. Natomiast wszystkie te działania miały swój początek w lekturze, w książkach i tych na festiwalu nie zabraknie – dodaje Szymon Kloska, kurator obchodów Roku Lema.

Lem w PRL-u, czyli nieco prawdy w zwiększonej objętości

Na festiwalu oficjalną premierę mają dwie niezwykle ważne publikacje. Organizatorzy zapraszają na spotkanie z Wojciechem Orlińskim, autorem popularyzatorskiej książki „Lem w PRL-u”, która ukaże się nakładem Wydawnictwa Literackiego. Podczas festiwalu będzie również miała miejsce premiera tomu „Filozoficzny Lem” zbierającego kilkanaście tekstów o filozoficznym wymiarze jego twórczości.

Jak pisze Wojciech Orliński: „PRL był piekłem, w którym obywatel mógł tylko przenieść się z jednego kręgu do drugiego. Ale każda próba poprawienia sobie losu pod jednym względem, prowadziła do pogorszenia pod innym”. Lem w PRL-u, czyli nieco prawdy w zwiększonej objętości to autorski wybór korespondencji pisarza z instytucjami systemu, urzędnikami i przyjaciółmi. Książka obnaża liczbę

bezsensownych problemów oraz trudności, z którymi mierzył się Lem, a i tak nie przeszkodziły one pisarzowi odnieść ogromnego sukcesu. Odrzucenie scenariusza do filmu Szpital Przemienienia bez żadnego wyjaśnienia, zwodzenie w kwestii wydania powieści i brak wsparcia w sporach z enerdowskim wydawcą czy notoryczne trudności z naprawą wadliwych samochodów – to tylko niektóre z nich. Nowa książka Wojciecha Orlińskiego to dociekliwa wyprawa za kulisy niesłychanej sławy, jaką cieszył się Lem w czasach Polski Ludowej, i rekonstrukcja stosunku pisarza do reżimowej rzeczywistości, wydana nakładem Wydawnictwa Literackiego.

Filozoficzny Lem i piąta edycja konferencji Filozofia w twórczości Lema

Antologia „Filozoficzny Lem” pod redakcją Filipa Kobieli i Jakuba Gomułki przybliży humanistyczną wartość pisarstwa autora Solaris. W ramach „Bomby Megabitowej” odbywa się też piąta edycja konferencji z cyklu „Filozofia w twórczości Stanisława Lema”. Prelegenci poruszają takie tematy, jak filozofia ciała, koncepcja kultury krakowskiego pisarza, jego związki z marksizmem i PRL-em, etyka sztucznej superinteligencji oraz jej ewentualne ubóstwienie, scenariusze komunikacji z obcymi czy zasada antropiczna. Mowa jest również o lemowskiej strategii poliinterpretacyjności, poczuciu humoru pisarza (rzekomo stanowiącym zagrożenie dla cywilizacji chrześcijańskiej), roli eksperymentu naukowego, a także o tym, że Lemowi zaskakująco blisko było do weganizmu. Udział w konferencji jest bezpłatny.

Warsztaty dostosowane do wieku

Program festiwalu uzupełniają warsztaty i aktywności dla praktycznie wszystkich grup wiekowych. Najmłodszym proponujemy specjalną odsłonę „Literackich chwil” w pałacu Potockich, a w jej ramach warsztaty wokół książek Lem i zagadki kosmosu Marcina Barana i Tomasza Kozłowskiego oraz „Świat Lema” Marty Ignerskiej.

Pierwszego i drugiego dnia festiwalu zaprosiliśmy do pałacu Potockich m.in. na pokazy łazików marsjańskich i robotów *First Competition* oraz zajęcia poświęcone problemowi cyberprzemocy w ramach projektu Instytutu Lema „Ogarnij hejt”. Do licealistów kierujemy serię „Futurystycznych lekcji polskiego”, podczas których wspólnie z Agnieszką Gajewską, Rafałem Kosikiem, Wojciechem Orlińskim, Aleksandrą Przegalińską i Łukaszem Lamżą próbowaliśmy sobie wyobrazić zajęcia szkolne w przyszłości.

Dorosłym przybliżamy tajniki pisarstwa Lema podczas warsztatów prowadzonych przez Agatę Kwaśnicką-Janowicz, Patrycję Pałkę i Marcina Świątkowskiego, podzielonych na części poświęcone słowotwórstwu i technikom narracyjnym. Natomiast warsztaty przygotowane przez Centralny Dom Technologii wprowadzają w świat algorytmów, gier komputerowych i sztucznej technologii wszystkich bez względu na wiek.

O technologiach i ich wpływie na życie każdego z nas można porozmawiać w ramach czterech bloków tematycznych – punktem wyjścia każdego z nich jest literatura Lema. Ścieżki bowiem noszą nazwy: „Powrót z gwiazd”, „Człowiek z Marsa”, „Summa technologiae” i „Wizja lokalna”. Dodatkowo festiwal uświetni cykl „Future Talks”, podczas którego zderzane są poglądy przedstawicieli świata kultury i technologii – rozmowy dotyczą m.in. etyki w sztucznej inteligencji, przyszłości sportu i e-sportu,

katastrofy klimatycznej czy przyszłości literatury w świecie technologii.

Entuzjaści nowych technologii mogą zobaczyć na festiwalu wystawy technologii kosmicznych i druku 3D w klimacie Lema czy bibliotekę przyszłości, w której będą mają dostęp do dzieł pisarza na wszystkich nośnikach… poza tradycyjną książką.

Głośną historię donosu Philipa K. Dicka do FBI przypomni pokaz specjalny spektaklu „Lem vs. P.K. Dick” przygotowany we współpracy z Teatrem Łaźnia Nowa z tekstem i w reżyserii nominowanego do Gdyńskiej Nagrody Dramaturgicznej Mateusza Pakuły.

EABS to wrocławski zespół jazzowy, którego ostatnie poszukiwania muzyczne skupione są wokół pozaziemskich eksploracji. Ich ostatni album to inspirowany myślą legendarnego jazzmana „Discipline of Sun Ra”. Podczas wieczoru wieńczącego pięciodniowe obchody 100. urodzin Stanisława Lema zespół wykona kolejny krok w przestrzeni kosmicznej i zaprezentuje set inspirowany twórczością Mistrza.

W programie znajdują się również pokazy filmowe najgłośniejszych adaptacji prozy Lema w Kinie Pod Baranami z wprowadzeniem ekspertów.

Ze wszystkimi żyjącymi tłumaczami Lema można spotkać się w ramach panelu „Lem in translation”. Ważną częścią programu są czytania performatywne, w tym słuchowisko na motywach „Powrotu z gwiazd” z udziałem czołowych polskich aktorek i aktorów przygotowane we współpracy z serwisem Audioteka.

Program uzupełniają wydarzenia dla dzieci i młodzieży: warsztaty wokół pierwszej książki dla dzieci na temat Lema autorstwa Marcina Barana i z ilustracjami Tomasza Kozłowskiego, lemowskie warsztaty słowotwórcze oraz skierowany do licealistów cykl „Futurystyczne lekcje polskiego” o tym, jak mogą wyglądać lekcje w szkole za 10 lub 15 lat.

Przedłużeniem festiwalu w przestrzeni miejskiej jest wystawa plenerowa prezentująca najciekawsze okładki do książek Stanisława Lema w wyborze Przemka Dębowskiego zatytułowana „Wizja globalna”, którą będzie można zobaczyć we wrześniu na Plantach i w galerii Artemis.

Więcej informacji o festiwalu można znaleźć na stronie **bombamegabitowa.com.**